VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8186. szám | Szombat, 1971. július 17. | 4 oldal, 30 bani

Lapunk IV. oldalán

Nixon elnök a Kínai NK-ba látogat

A Központi Bizottságnál Nicolae Ceauşescu elvtárs jelenlétében ülést tartott a felsőoktatási tanács

Julius 16-án, a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának székházában Nicolae Ceauşescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára jelenlétében ülést tartott a Felsőoktatási Tanács és megvitatta az Oktatásügyi Minisztérium javaslatait a felsőoktatás oktató-nevelő folyamatának és szervezési rendszerének javítására.

A Felsőoktatási Tanács ülésén részt vettek a következő elvtársak: Manea Mănescu, Leonte Răutu, Miron Constantinescu, valamint miniszterek, egyes minisztériumok, a Kommunista Ifjusági Szövetség, Románia Szocialista Köztársaság Akadémiája, a Társadalom és Politikai Tudományok Akadémiája, a Mezőgazdasági és Erdészeti Tudományok Akadémiája, az Orvostudományi Akadémia és más központi intézmények, a Diákegyesületek Szövetsége vezetői, az egyetemi központok pártszervezeteinek képviselői, felsőoktatási tanerők.

Mircea Maliţa oktatásügyi miniszter megnyitó beszéde után a vitában felszólalt: Radu Prişcu, a Bukaresti Építészeti Intézet rektora, Cristofor Simionescu, a Iaşi-i Politechnikai Intézet rektora, Ştefan Pascu, a Kolozsvári Babeş-Bolyai Egyetem rektora, Ion Crăciun, könnyüipari miniszter, Stan Soare, a Bukaresti Kőolaj-, Gázipari és Geológiai Intézet prorektora, Ion Anton, a Temesvári Politechnikai Intézet mechanikai fakultásának katedra főnöke, Puskás György, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet rektora, Gheorghe Cazan, a Bukaresti Egyetem pártbizottságának titkára, Miron Constantinescu, a Társadalom és Politikai Tudományok Akadémiájának elnöke, Emil Negruţiu, a Kolozsvári Agronómiai Intézet rektora, Cornel Pacoste, a Bukaresti Egyetemi Központ pártbizottságának első titkára, Ioan Ursu, a Nukleárisenergia-ügyi Állami Bizottság elnöke, Leonte Răutu, a Minisztertanács alelnöke, Teodor Burghele, a Bukaresti Orvostudományi és Gyógyszerészeti Intézet rektora, Manea Mănescu, a Gazdasági Tanács elnöke, Ascanio Damian, a Bukaresti Müépitészeti Intézet rektora, George Bărănescu, a Bukaresti Politechnikai Intézet rektora, Constantin Enache, a Bukaresti Gazdaságtudományok Akadémiája pártbizottságának titkára és Ion Creangă, a Iaşi-i Alexandru Ioan Cuza Egyetem rektora.

A felszólalások birálati szellemben elemezték az eddigi felsőoktatási tevékenységet, számos javaslatot tettek az előterjesztett tanterv javitására, az összes tantárgyak előadási rendszerének tökéletesitésére, az oktatásnak a termelési gyakorlattal és a tudományos kutatással való szoros összekapcsolására, az ideológiai és nevelő tevékenység, a társadalom-tudományok előadásának magasabb szinvonala emelésére. A vita az RKP Központi Bizottságának a romániai oktatás fejlesztéséről szóló irányelvei, Nicolae Ceauşescu elvtársnak az 1970—1971-es egyetemi év megnyitásakor mondott beszéde, utmutatásai, valamint azoknak az intézkedéseknek a szellemében folyt le, amelyeket a párt főtitkárának az RKP KB Végrehajtó Bizottsága által elfogadott javaslatai, valamint a főtitkárának az az expozéja tartalmazott, amely az ideológiai, a politikai és kulturális-nevelő tevékenység terén dolgozó pártaktiva munkatanácskozásán hangzott el.

A munkálatok befejezéseként beszédet mondott Nicolae Ceauşescu elvtárs és részletesen foglalkozott az egész felsőoktatási oktató-nevelő folyamat tökéletesitésével, annak a gyakorlathoz, társadalmi fejlődésünk követelményeihez való szoros összekapcsolásával.

Mindent megteszünk a kommunista tudat formálását célzó lelkesítő pártprogram teljesítéséért

Az emberek nevelése — objektív követelmény

A Vörös Trikó gyár több mint 400 kommunistája és a vállalatnak mintegy 2500 alkalmazottja nevében beszélek, amikor hangsulyozom, hogy igen nagy fontosságu az a dokumentum, amelyet Nicolae Ceauşescu elvtárs terjesztett elő expozéjában az ideológia, valamint a politikai és kulturalis-nevelő tevékenység terén dolgozó partaktiva munkatanacskozásán. E dokumentum, valamint pártunk főtitkárának megállapitásai és javaslatai ragyogóan példázzák pártunk vezetősége és személyesen Nicolae Ceauşescu elvtárs ama képességét, hogy társadalmunk gyakorlatából mindig le tudja vonni a marxista-leninista filozófia szelleméből fakadó elméleti következtetéseket.

Ugy gondolom és érzem, hogy az expozé megállapitásának helyességét a Vörös Trikó gyári kommunistak gyakorlata is igazolja. Az evek folyamán nem sikerült volna eredményesen teljesitenünk sokrétü feladataikat, ha a gyar partbizottsága es az üzemosztályokon tevékenykedő alapszervezetek nem fokozzák a politikai munkát, ha közgyüléseinken nem elemezzük a menet közben felmerült legfontosabb problémákat. S mégis meg kell állapitanom, hogy nagyobb eredményeket értünk el a termelőmunka különböző területén, mint az emberek nevelésében. Talán érthető is ez, hiszen az emberi tudat atalakitása igen nehéz feladat. Pártbizottságunk és az összes kommunisták tudjak, hogy még igen sok a tennivaló a gyar valamennyi dolgozójának nevelését illetően, mivel még elég sok a fegyelmezetlenség. Csupán ez év első felében az igazolatlan hianyzások 4344 órára emelkedtek, ami több mint 143 000 lej veszteséget jelentett vállalatunknak. Ez idő alatt több mint 10 800 darab gyermek tréninget készithettünk volna. Már maga ez a tény is arra késztet bennünket, hogy az elkövetkező időszakban fokozottabb mértékben foglalkozzunk az emberek és különösen az ifjuság nevelésével. Azért hangsulyozom ezt, mert a fegyelmezetlenség főleg a fiatalok részéről nyilvánul meg.

Meggyőződésem, hogy a pártbizottság irányitásával az alapszervezetek, a kommunisták az eddiginél eredményesebb politikai-nevelő munkát fejtenek ki a dolgozók körében, teljesithetjük az emlitett pártdokumentumból reank háruló feladatokat.

BALICA ELENA,
a Vörös Trikó gyár pártbizottságának titkára

Hogy munkánk eredményesebb legyen

Az Arad Mumicipiumi Müvelődési Ház minden dolgozója nagy figyelemmel és érdeklődéssel követte az utóbbi napokban megjelent pártdokumentumokat, amelyek a kommunista pártosság szellemében szocialista országunk összes dolgozóinak marxista-leninista ideológiai felkészültségének allandó erősitését célozzák.

Nicolae Ceauşescu elvtárs beszéde, a pártunk főtitkára által előterjesztett javaslatok, nekünk, a szocialista közmüvelődés aktivistáinak is nagy és nemes feladatokat jelentenek, hiszen az ujtipusu tömegkultúrának oroszlánrésze van a szocialista tudat kialakitásában és alkotó továbbfejlesztésében. A párt főtitkárának nagy jelentőségü beszéde vitalizálja a kommunisták, az egész dolgozó nép forradalmi harckészségét, oda hat, hogy még eredményesebben haladjunk előre.

Éppen ezért jövő évi terveinket illetően mi is következetesen valóra váltjuk Nicolae Ceauşescu elvtárs ilyen irányu utmutatásait. Az eddiginél jóval nagyobb gondot forditunk az eredményes politikai-ideológiai és kulturális-nevelő munkára; ennek érdekében máris elhatároztuk, hogy a municipiumi müvelődési ház valamennyi aradi termében ideológiai sarkot létesitünk, ahol kiállitjuk a pártdokumentumokat, román, magyar és német nyelven. Intézkedtünk továbbá, hogy a fiatalság körében megbeszéljük azokat az iranyelveket, amelyek közvetlenül is érintik szocialista fiatalságunk fejlődését. Uj témákkal bővitjük a müvelődési ház tudományos ismeretterjesztő előadásait és konkrét intézkedéseket fogunk foganatositani annak érdekében, hogy egyetlen müvelődési-müvészeti tevékenységünk se váljék öncélúvá. Nagyobb jelentőségü folklórmunkát fogunk kifejteni, felkaroljuk és alkotó módon támogatjuk azokat a haladó népi hagyományokat, amelyek jellemzői és meghatározói Arad megye dolgozó népe szellemiségének, nemzetiségre való tekintet nélkül. Nagyobb felelősségtudattal és igényességgel fogjuk irányitani a képzőmüvészeti szakkör és a három nyelven müködő irodalmi önképzőkörök tevékenységét. Célunk, hogy olyan alkotásokat hozzanak létre, amelyek szocialista valóságunk talaján fogannak és népünk uj, realis életét tükrözzék. Minden energiánkkal azon fogunk munkálkodni, hogy valóra váltsuk a pártunk főtitkára által javasolt nagyszerü programot, a szocializmus, a ragyogó kommunista távlatok szellemében.

ZAHU IOAN,
az Arad Municipiumi Müvelődési Ház igazgatója

A Művelődés- és Művészetügyi Állami Bizottság új elnökének beiktatása

Péntek délelőtt Dumitru Popescu elvtársat, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagját, a KB titkárát beiktatták a Müvelődés- és Müvészetügyi Állami Bizottság elnöki tisztségébe.

A beiktatási ülésen részt vett a Müvelődés- és Müvészetügyi Állami Bizottság Tanácsának több tagja, alkotási szövetségi elnökök, minisztériumok, tudományos, müvészeti és kulturális intézmények, tömeg- és társadalmi szervezetek vezetőségi tagjai, tudományos, kulturális és müvészeti életünk több személyisége, valamint az MMÁB több felelős beosztásu kádere.

Részt vettek a következő elvtársak: Gheorghe Pană, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára és Ilie Verdeţ, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a Minisztertanács első alelnöke.

Gheorghe Pană elvtárs beszédében hangsulyozta azoknak az intézkedéseknek a jelentőségét, amelyeket az RKP KB Végrehajtó Bizottsága elfogadott a Müvelődés- és Müvészetügyi Állami Bizottság tevékenységének jobb megszervezésére, a politikai-ideológiai és kulturális-nevelő munka megerősitését célzó határozatok alkalmazása, valamint a bizottságra, mint párt- és állami szervre hazánk kulturális-müvészeti tevékenysége vezetésében és irányitásában háruló feladatok keretében.

Dumitru Popescu elvtárs biztositotta a párt Központi Bizottságát, személyesen Nicolae Ceauşescu elvtarsat, hogy a Müvelődés- es Müvészetügyi Állami Bizottság dolgozói felelősségérzettel munkálkodnak a rájuk bizott nagy feladatok teljesitésén, következetesen dolgoznak a pártos, forradalmi szellem erősitéséért az egész kulturális-müvészeti tevékenységben, a párt főtitkárának expozéjában kijelölt nagyméretü intézkedési program valóra váltásáért.

A Müvelődés- és Müvészetügyi Állami Bizottság alelnökei a következő elvtársak: Dumitru Ghişe, Ion Brad, Ion Dodu Bălan és Ion Jinga.

Termőföldek üzenete

Az utolsó hektárokon

Nem könnyü megtalalni ezekben a napokban Oncean Gheorghe elvtarsat, a ternovai termelőszövetkezet elnökét. Egész nap a határt járja.

— Nem vagyok nyugodt, ha nem tudom, mi történik a határban. Igaz, már az utolsó hektárokon dolgoznak a kombájnosok. Az 560 hektar buzavetésnek a 98 százaléka már biztonságban van — magyarázta elégedetten a szövetkezet elnöke.

Ternován jó ütemben haladt az aratás. Ez nagyrészben annak tulajdonitható, hogy a vezetők és a szakemberek rendszeresen megbeszélték a brigádosokkal, hol, mit kell tenni, hogyan kell megszervezni a munkát. Igy sohasem volt fennakadás. Minden brigádnak megvolt a napi terve. Nem kellett szaladgálni, kapkodni, mert a szállitoeszközök, a zsákok ott voltak már a kora reggeli órákban a buzaföldön. Ez pedig jelentős mértékben elősegitette a folyamatos munkát. Truţ Ioan és Fărcaş Gheorghe brigádjai már befejezték az aratást. Most már az erőgépek, a kombájnok és szállitóeszközök más brigádoknak segitenek.

— Nem volt könnyü az idei aratás. Nem azért, mert fennakadások lettek volna a gépekkel, csupán azért, mert sohasem dolgozhattunk teljes erővel, mivel „erős" volt a gabona és igy csökkentett sebességgel és fél vágóasztallal üzemeltethettük a kombájnokat. A hektáronkénti átlag meghaladja a 3100 kilót — mondotta Truţă Dumitru főmérnök.

Noha a kombájnosok csökkentett sebességgel dolgoztak, mégis Cociuba Gheorghe, Moisă Nicolae, Stan Miron és Costea Teodor traktorosok naponta egy és fél-két vagon buzának a termését takaritották be. Igaz, egész nap segitséget kaptak a termelőszövetkezet tagjaitól, akik fáradságot nem ismerve vállvetve dolgoztak a gépesitőkkel. Raţiu Gheorghe, Cociuba Nicolae, Truţ Alexandru, Cociuba Ioan, Igrişca Lena, Haiduc Saveta és a többi szövetkezeti tag munkájáról csak elismeréssel beszél a gazdasag vezetősége.

Az aratás befejezéshez közeledik a ternovai termelőszövetkezetben. Megállás azonban nincs. Tovább dolgoznak a szalmabálázó gépeket kezelő traktorosok. Erre szükség is van, hiszen még 300 hektár területről kell összegyüjteni a szalmat. Ez a müvelet viszont már gyorsabban halad, hiszen naponta egy-egy gép 10—12 hektár területről köti bálákba a buza melléktermékét. A felszabaditott földterületeken barázdát hasitanak a traktor vontatta ekék. Eddig közel 200 hektárt szántottak fel, amiből százat be is vetettek kukoricával.

CSIGYÁR ISTVÁN

Befejezték az aratást

Teljes erőbedobással folyik a csata a kenyérgabona szemveszteség nélküli betakaritásáért. Állami mezőgazdasagi vállalatainkban száz és száz erőgép és kombájn, ezer és ezer ember dolgozik korareggeltől napestig a buzaföldeken. Gazdasági vezetők és szakemberek iranyitjak és ellenőrzik a munkat. Örvendetes, hogy valamennyi gazdasagban különös figyelmet forditottak a szervezésre, a rendelkezésre álló gepek és a munkaidő gazdasagos kihasználasara. Igy lehetővé vált, hogy naponta több ezer tonna gabonát helyezzenek biztonságba.

★

A Barackai Állami Mezőgazdasági Vállalatban a legnagyobb területet a szőlő és a gyümölcs foglalja el. Foglalkoznak viszont gabonatermesztéssel is. Tegnap a kora reggeli órákban kaptunk hirt arról, hogy a vállalat kombájnosai befejezték a 846 hektar buza aratasat. Jó fizetett a föld. Ezt ékesszóloan bizonyitja az is, hogy a 2140 kilós átlagterméssel szemben 2720 kilót valósitottak meg.

Más állami vállalatokban is jó ütemben halad a kenyérgabona betakaritása. Pécskán, például, az összterületnek 70 százalékáról már magtárba került a termés. Megemlithetjük a kisjenői és az angyalkuti vállalatokat is, amelyekben 67, illetve 63 százalékban végezték el az aratást. Nemcsak a kombájnok, hanem a szalmaprések is müködnek valamennyi vállalatban. Igyekeznek mielőbb összegyüjteni a szalmat, felszabaditani a földterületeket, hogy ezt követően akadalytalanul végezhessék a nyári szántást.

★

Tegnap a késő esti órákban a keresztesi termelőszövetkezet vezetői értesitették szerkesztőségünket, hogy befejezték a buza aratását.

A Megyei Mezőgazdasági Vezérigazgatóságnál megtudtuk továbbá, hogy megyei viszonylatban az össz-buzavetésnek 62 százalékáról takaritották be a termést. Ebből az állami mezőgazdasági vállalatok részaránya 70, a termelőszövetkezeteké pedig 61 százalék.

A varsándi határban is korszerü gépek gyüjtik be az idei kenyérgabonát.

Tanulni 6-tól 60-ig

Magas képzettségű szakembereket minden munkahelyre!

Szakemberképzés, továbbképzés. Országos ügy, párt- és állampolitika, uj ötéves tervünk — a minőségi ötéves terv — egyik kulcskérdése.

Dokumentumokat lapozgatunk. Sokszorositott üzemmonográfiákat, a Modern Echo-technika cimü füzetet, a Müszaki Dokumentáció Központi Intézetének most érkezett felhivását, melyben levelezési uton tanfolyamot hirdet, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának káderképzésről és továbbképzésről szóló intézkedési tervét. Uj problémák, uj javaslatok, uj elgondolások — azokkal a kérdésekkel kapcsolatosak, melyeket az elmult két hónapban szervezett kerekasztal-értekezleteinken vetettek fel üzemigazgatók és tanoncok, főmérnökök és szakszervezeti elnökök, mesterek és szakoktatók.

Hogyan biztositja Arad megye ipara az 1971—1975-ös ötéves terv teljesitéséhez szükséges szakembereket? — tettük fel a kérdést több mint száz szakembernek, gazdasági vezetőnek. Most kerekasztal-értekezleteink tanulságait próbáljuk megfogalmazni. Örömmel számolhatunk be arról, hogy a szóban forgó kérdésben ez alatt a két hónap alatt sok minden történt. Üzemeink előreléptek.

Melyik a jobb...?

Valamennyi eszmecserénken heves vita alakult ki azzal kapcsolatban, hogy a jelenleg ismert szakemberképzési tanulmányi formák közül melyik a legeredményesebb? Szakembereink egy része a szakiskolára esküszik, egy másik része érvekkel bizonyitja, hogy a munkahelyi tanoncrendszerben részt vevő fiatalok sokkal könnyebben integralódnak a termelő munkába, „kapósabbak" az alkalmazasnál, s végül, mások a rövid kurzusok előnyeiért szállnak sikra. Nincs helyünk, hogy felsoroljuk az elhangzott érveket és ellenérveket, s arra sem vállakozhatunk, hogy valamelyik tanulmányi formát eredményesnek vagy eredménytelennek itéljük. A vitákból — melyek ismételjük igen hevesek voltak — kitünt, hogy mindhárom jelenleg érvényben lévő tanulmányi formának megvannak a maga előnyei és hiányossagai. Tegyük meg hozzá, hogy mindegyiknek megvan a maga jól meghatározott helye gazdasági életünkben. Az óriási ütemben fejlődő román ipar szakemberszükséglete olyan nagy, ötéves tervünk és távlati nemzetgazdaságfejlesztési tervünk feladatai olyan hatalmasak, hogy teljesitésük mindhárom képzési formát feltételezi. E feladatok nagysága, a faluról város felé áradó munkaerő, az egyre tökéletesedő gépi felszerelések, az automatizálás, kibernetizálás egyre több szakembert követelnek s a fölképzett szakemberek számát csupán a szakiskolak ma még, és előre láthatólag hosszu időn keresztül, nem tudják biztositani. Ne azon vitatkozzunk hát, hogy melyik a jobb tanulmányi forma, hanem azon, hogyan tegyük hatékonyabbá, eredményesebbé azokat, miként javitsuk meg minden tanulmányi formán belül a szakemberképzést. A fenti problémával kapcsolatban szeretnénk megjegyezni valamit: kerekasztal-értekezleteink több résztvevője ugy vélte, hogy a szakiskolákban tul sok az elmélet, eltolódas van az elmélet és gyakorlat között. Illetékesekkel folytatott beszélgetések után arra a véleményre jutottunk — különben ennek a véleménynek adott kifejezést Gogu Gheorghe megyei főtanfelügyelő is —, hogy a tanulmányi programokban előirt tananyag a mai müszaki forradalom feltételei között elengedhetetlenül szükséges, s nem azzal van baj, hogy kevés óra jut a gyakorlati oktatásra, hanem azzal, ahogyan azt megszervezik.

Átjutni a szakmai orientáció buktatóin

Mit tud a mai iskolás gyerek az előtte álló pályaválasztási lehetőségekről? A lehetőségekhez képest

KILIN SÁNDOR
SCHIFF LÁSZLÓ

(Folytatása a II. oldalon)

TEGNAP MEGYÉNKBEN

Jó hirnévnek örvendenek megyénk zöldségtermesztői. Különösen a korai paradicsom termesztése terén szereztek és szereznek évről évre egyre nagyobb elismerést a bel- és külföldi piacokon egyaránt. Naponta több mint 1200 tonna kerül exportra. Tegnap estig megyénk kertészei 22 887 tonna extraminőségü paradicsomot küldtek a külföldi piacokra. Emlitsük meg azt is, hogy az évi paradicsom exporttery 24 000 tonna, amit vasárnap estig maradéktalanul teljesitenek.

AZ ORSZÁGBAN

A sinaiai gépüzem szerelőszalagjáról legördült az 5000. számu porlasztó szivattyu, amit 40 lóerős traktormotorokhoz gyártottak. Az év végéig még 3000 ilyen — román tervek alapján gyártott — szivattyut szállitanak le a megrendelőknek.

KÜLFÖLDÖN

Szegeden befejeződött a magyar szakszervezetek II. nemzetközi folklórfesztiválja. Az Argeşul folklóregyüttes nagy sikert aratott a fesztiválon és elnyerte a második dijat.

Művelődési jegyzetek

A folklór tiszta forrásából meríteni

Néhány nap mulva ünnepeljük születésének másfélszázados évfordulóját. Hatalmas életművet, munkásságának jelentőségét lehetetlen egyetlen cikkben méltatni. Hasdeu szerint Vasile Alecsandri volt az egész multszázadbeli irodalom legmarkánsabb alakja. Eminescu, a román költészet esthajnalcsillaga is őszintén csodálta és a költészet fejedelmének nevezte.

Moldvában született, bojár család sarjaként és szülei mircesti-i birtokán ismerkedik meg a parasztokkal, a szegény nép életsorsával. Dajkája meséire késő öregkorában is szeretettel emlékezik.

Többéves párizsi tanulmányut után tér haza Moldvába és még csak néhány francia nyelvü verset publikál, amikor 1842 nyarán kirándul a Kárpátokba és itt, a hegyvidéki falvakban ismerkedik meg a népköltészettel. Nem ő az első a román irodalomban, aki közvetlen kapcsolatba kerül a folklórral, de az első, akiben ez a kristálytiszta forrás belső megrázkódtatást és határtalan csodálatot vált ki és elsőként látja meg a népköltészet magas művészi értékét. Utielményeiből születik meg a hires DOJNÁK sorozat. Ám ennyivel nem elegszik meg, hanem kortársainak példát mutatva hozzálát a folklórgyüjtéshez, amely Sadoveanu szavával élve egymagában is elegendő lett volna ahhoz, hogy biztositsa halhatatlanságát és nevét a román irodalomban.

A föld egyszerü munkása iránti szeretete és ragaszkodása, a nemzeti lét érvényesitéséért folytatott kitartó harc vezette a folklór mélységes megértéséhez. A népköltészet pedig még közelebb hozza a néphez. Innen fakad alkotásainak egész népi és nemzeti sajátossága, mely gyökeresen ujat hozott az irodalomba: hangsulyozottabb nemzeti jelleget, reálisabb ábrázolásmódot, harcos kiállást.

1852-ben Iași-ban jelenteti meg folklórgyüjteményét.

Alecsandri a román irodalom megujitója. Kiváló érzéke segiti hozzá, hogy megértse a román élet főbb irányvonalait és világossá váljék számára, hogy a nemzeti és társadalmi függetlenségért vivott harc olyan periódusba jutott, amikor a klasszikus vagy romantikus költészet nem szolgálhatja a nép érdekét. Ezért utkeresésében a meglepetés erejével hatott a népköltészettel való megismerkedése. Ugy véli, megtalálta azt az utat, melyen haladva a költészet tartalmilag és formailag is megujhodhat és eleget tud tenni a történelmi momentum legsürgetőbb követelményeinek. Dojnáiban tudatosan ötvözi a nemzeti jelleget a népivel, hiszen világosan látja, hogy ez a szintézis az irodalmi fejlődés alappillére. A természet reális ábrázolásával egyidejüleg költészetében megjelenik az egyszerü ember, akit első izben ábrázolt valaki a román irodalomban a hétköznapi, a paraszti élet feltételei között. Ez a vers tükre a népi lélek egyszerüségének, őszinteségének, de rendithetetlen erejének is.

Ábrázolva mindazt, ami értékes a nép életében, gondolkodásában, képzeletében, törekvéseiben, nyelvében, rámutatva a folklór tiszta forrásából merités jelentőségére, Alecsandri bizonyitotta, hogy az igaz költészet a népben gyökerezik és a népé. Munkássága megnyitotta az irodalom demokratizálódásának utját, nemcsak a tartalmat és a kifejezési formákat, hanem a közérthetőséget, az olvasók széles körének hozzáférhetőségét illetően is. Ezért keressük, olvassuk verseit, másfél század távlatából is töretlen kedvvel, szeretettel!

PUSKEL PÉTER

150 éve született Vasile Alecsandri

Előzetes filmkockák

Két azonos témáju bemutatót igér a jövő heti filmmüsor. Mindkettő központi tárgya a szerelem. A DACIA moziban az **Egy virág, két kertész** cimü indiai filmet láthatjuk hétfőtől. **Devendra Goel** rendező festői környezetben bonyolitja filmjének cselekményét, a Himalája lábainál fekvő Dardzsilingben egy afrikai diák és egy indiai lány bonyodalmakkal teli, kalandos, szép szerelmét ábrázolja. A szines, látványokkal és megindító jelenetekkel megtüzdelt filmben a főszerepet **Sadhana, Balraj Sahni** és **Sanjay** játsszák. Az alkotás fő erőssége természetesen a nagyszerü ázsiai tájak operatőri felvétele lesz.

A STUDIÓ moziban **Georgij Natanson** filmjét játsszák hétfőtől. A **Mosfilm** studiók alkotásának cime: **Ismét a szerelemről...** Az ujtipusu szocialista ember bonyolult érzésvilágát, az emberek közti kapcsolatok lélektani mélységeit feltáró film két főszereplője **Tatjána Doronyina** és **Alekszandr Lazarev**, a nálunk is jólismert, kitünő szovjet színészek.

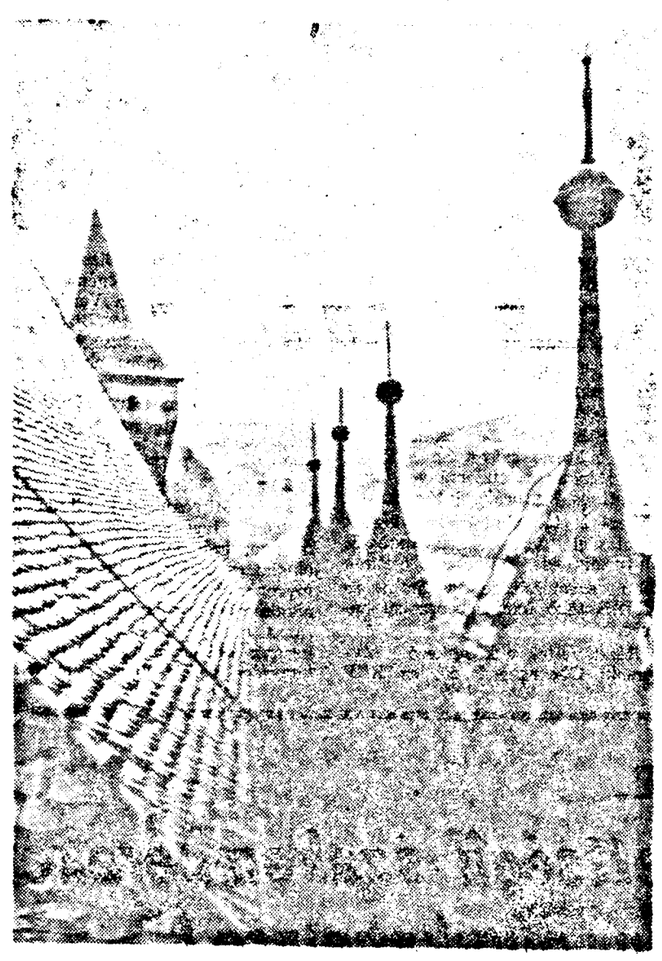

TORNYOK. (FERENCZI LÁSZLÓ mérnök felvétele)

1971
Július
17
Szombat

Napkelte 4.46, napnyugta 19.57 órakor. Az évből eltelt 198 nap, hátra van még 167

- **1815-ben született Iuliu Baraș orvos, az első hazai gyermekkórház megalapitója.**
- **125 évvel ezelőtt született N. N. Mikluho-Maklaj.**
- **1864-ben hunyt el Szalay László.**
- **1879-ben született Móra Ferenc.**

Egészségünk védelmében

Az egészségügyi középkáderek tevékenysége nem gelkülöníthető egyetlen orvosi rendelőben, egészségügyi intézményben sem. Számuk ebben a hónapban tovább gyarapodik. Július végén kezdik meg munkájukat az egészségügyi iskolák végzettjei. A megyei igazgatóságnál most intézkednek arról, miként is helyezzék el a megyénkbe kinevezett 110 végzőst.

A készruha-üzletek gazdag választékából sokan vásárolnak. Gyakran előfordul, hogy bár megfelelő a méret, a hosszuságon imott-amott igazitani kell. S hogy megkönnyitsék a vásárlók dolgát az Ipari Cikkeket Arusító HKSZ Tirnavelor utca 2 szám alatti „retus" műhelyében elvégzik a szükséges javitást. Nyitvatartási ideje megegyezik a készruha-üzletek órarendjével. Javitási idő 3—4 nap.

A pénteki autóbusz-közlekedésről

A délelőtt folyamán többen is megkérdezték a szerkesztőséget, mi az oka az autóbuszközlekedésben bekövetkezett rendkivüli zavarnak. Voltak utasok, akik 30—40 percig is várakoztak egy-egy autóbuszmegállónál. Bartik János, a forgalmi iroda — Avram Iancu tér — helyettes vezetője válaszolt kérdésünkre:

— Naponta 52 autóbusznak kellene kijönnie a garázsból. Ha mind közlekedik, zavartalan az utasforgalom valamennyi utvonalon. Két-három gépkocsi kiesését is alig venni észre. De pénteken reggel csak 36 autóbusz hagyta el a garázst.

— *Mi okból?*

— Legfőképpen kerékgumi (külső és belső) hiánya miatt van zavar. Két nappal ezelőtt is 13 kocsi ment be a garázsba. Cseregume nincs. Igy a gépkocsivezetők kénytelenek várakozni, amig vulkanizálják a hibás alkatrészeket. Tegnap, mint már mondottam, ki se jött minden kocsi.

— *Mikor jarul a helyzet?*

— Csak akkor, ha a vállalat megkapja az annyira várt és sürgetett gumikat.

A várakozó utasok szempontjából csöppet sem megnyugtató a válasz.

A megyei muzeum ujabb időszakos tárlattal gazdagodik. Tegnapelőtt nyilt meg a muzeum tulajdonában lévő rokokó butorok és egyéb belső diszitőművészeti tárgyak kiállitása.

GYÁSZJELENTÉS

Lőwy Jenő elhunyt, temetése vasárnap 11 órakor a régi zsidótemetőben.

A gyászoló család

(358)

Tájékoztató

Szerkesztette: CZAKÓ MARGIT

Jöttek, láttak, győztek

Az Arad megyei pionirokra ezuttal igazán ráillik az ismert mondás, mert az oltszemi pionirtáborból (Kovászna megye) kéthetes táborozás után most tértek haza számos kitüntetéssel. Számukra nemcsak azért maradt emlékezetes ez a táborozás, mert sátorban laktak a két hét alatt, hanem azért is, mert az ott rendezett számos vetélkedőn való sikeres részvételükért valamennyien jutalomban részesültek. (Megyenként öten voltak). Moisa Maria, Aradi 8-as számu Általános Iskola, a szavalóverseny első dijat hozta haza — saját verset adta elő —, Moca Dan Siklói Általános Iskola, Schlossburger Günter, Angyalkuti Általános Iskola és Vuc Marcel Aradi 1-es számu Általános Iskola tünt ki. Szabó Julia — Aradi 2-es számu Általános Iskola — az irodalmi alkotási verseny diján kivül az akrobatikus tornászoknak kijáró dijak közül az elsőt nyerte.

Gratulálunk!

Újdonságok a Vagonulnál

Tegnap a Vagonul C osztályu labdarugó-csapata is elkezdte a felkészülést az uj idényre. Az ujjászervezett szakosztály (elnök Mos Ioan mérnök) a szakmai munka irányitásával a csapat két volt játékosát bizta meg: Gherghelt, az együttes egykori kapusát, aki a mult idényben a Progresulban védett, és akinek edzői bizonyitványán még jóformán meg sem száradt a tinta, valamint Chitic Ioant, a kék-fehér csapat hajdani jobbszélsőjét, aki eddig a Vagonul gyerekcsapatát edzette.

Csütörtök délután a textilgyári csapat első edzését Dumitrescu Florin balszélső, Dembroszky Ottó középcsatár és a sérült Axente Mircea a pálya széléről nézte végig. Dumitrescu kijelentette, hogy a jövőben nem szándékozik az UTA-ban játszani, a Rapidban akarja folytatni sportpályafutását. A fővárosi klub vezetői és Bărbulescu edző tárgyalásokat folytat a piros-fehér csapat vezetőivel a válogatott játékos kiadatása ügyében. A Politehnicától visszatért Dembroszky Ottó is távozni készül, kiadatásához még nem járultak hozzá a textilgyáriak. A középcsatár a Vagonulban szeretne játszani. Az első edzésen egyébként részt vett a leigazolásra váró Zöller kapus, Bodrojan középhátvéd és Troi jobbszélső.

Hétvégi sportműsor

SZOMBAT

ATLÉTIKA

Az országos atlétikai bajnokság (felnőttek) megyei szakasza (Gloria stadion, 16 óra).

REPÜLŐMODELLEZÉS

A rádióvezérléses repülőmodellek országos bajnoksága (repülőtér, 9—12 és 16—20 óra között). Vasárnap ugyanezekben az órákban folytatódik a verseny.

VASÁRNAP

KERÉKPÁROZÁS

Az országos bajnokság (városi kerékpárokkal) megyei szakasza az Arad—Iratos országuton (8 óra).

SAKK

A vegyescsapatok országos bajnokságának megyei szakasza (Voința ovezőház, 9 órától).

POSTALÁDA

SPÁNIK MÁRIA, KISJENŐ

Leveleben a Vörös Lobogó július 9-i számában megjelent **Még egyszer a kisjenői szodavizről** cimü hirfejünkre hivatkozva — a töltőállomás főnökhelyettesi minőségében — igeretet tesz, hogy kisjenői olvasóink (általunk kivizsgált) panaszának orvoslásához azonnal hozzálátnak. Ilyenformán — irja a továbbiakban — gondunk lesz rá, hogy egy hónapon belül egyetlen piszkos szodavizes üveg se maradjon forgalomban. (Általában egy hónap kell ahhoz, hogy mindenik üveg visszakerüljön a kisjenői töltőállomásra). Megemliti továbbá, hogy munkatársunk ottjártakor, amikor elmondotta, hogy naponta 500 üveg szodavizet és 500 üveg hüsitőt hoznak forgalomba, ezen azt az átlagteljesitményt értette, amelyet az év egy napjára számitanak ki. A meleg időszakban viszont naponta 900, sőt 1200 szodavizes üveget is megtöltenek...

ALDA ANNA-MÁRIA, ARAD. Érdeklődéssel böngésztük ügyesen összeállitott két keresztrejtvényét, s bár kiséről levelet nem irt, feltételezzük, hogy közlésre szánta. Ha igy van, ugy egyelőre csak azt tudjuk közölni Önnel, hogy keresztrejtvényeink megjelentetését megelőzően külső munkatársainknál számos rendelést tettünk, és igy hosszu ideig nem adhatjuk közre azt a kettőt, amelyeket a napokban Ön küldött be. **S. I.**

A tisztaságért

A Városi Közüzemek nem hozhat annyi intézkedést a municipium tisztasága érdekében, hogy azok sorát ne lehetne ujabbakkal kiegészíteni. Jelenleg papirgyüjtő kosarakat helyeznek el ujabb utcákban — 30 Decembrie, Grigorescu stb. A Hunedoarei utca portalanitását is tervezik, a homokot már összegyüjtötték.

Tevékenységük középpontjában a lomhányó került a piacok takarítása is. Az eddigi nappali asztalmosás helyett, most minden éjjel takarítják valamennyi piacot. Lemossák az elárusító betonasztalokat és a burkolatot a municipium egész területén.

A vadászok, sporthorgászok egyesületének hirei

Fácántelepítés

Már tiznaponap a csálai erdőben nevelt fácánfiókák — mintegy 2000 darab. Miután jól megerősödnek, ellenállóvá válnak a természet viszontagságaival szemben, körülbelül szeptember elején megkezdik kitelepitésüket a vladimirescui, simándi, szeplaius erdőkbe.

Tíz őzikével

gyarapitják rövidesen a csálai erdő őzikeállományát, amelyet a tavalyi árviz jelentősen megtizedelt. Hasonló telepitésekre megyénk más erdeiben is sor kerül.

Vadászok figyelmébe!

Két hét mulva, július 31-én lejár az 1971-es évre megszabott tagsági dij második részlete kiegyenlitésének határideje. Ezuton is felhivjuk mindazok figyelmét, akik még nem teljesitették ilyen vonatkozásu kötelezettségeiket, mielőbb fizessék ki az esedékes összeget.

Filmek

DACIA: Előre, cowboy! (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45).

STUDIÓ: Ezoposz (10, 12, 15, 17, 19, 21). Kedvező idő esetén 21 órakor a kerthelyiségben.

MUREȘUL: Találd ki, ki jön vacsorára (10, 12, 14.15, 16.30, 18.45, 21) Kedvező idő esetén 21 órakor a kerthelyiségben.

IFJUSÁGI: Fablio, a mágus (11), Kényeskedés (14), Éljünk, hogy élhessünk (16, 18, 20). Kedvező idő esetén 20.45 órakor a kerthelyiségben.

VICTÓRIA: A tenger dalai (11, 15, 17, 19).

PROGRESUL (Ujarad): Bimbó törpe mesél (16, 18, 20).

SOLIDARITATEA (Cáj): 7x7 (18, 20).

CFR (Grădiște): Találkozás (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÚSORA

LIPPA: Jár a baba, jár.

PECSKA: Csak egy telefon.

BOROSJENŐ: Mexikó '70.

KISJENŐ: Los Tarantos.

SZENTANNA: Mexikó '70. Dr. Mabuse végrendelete.

NAGYLAK: A sziciliaiak klánja.

KÜRTÖS: Velem nem, madame. A tábornagynő

PANKOTA: A régi nyár.

VILÁGOS: Dr. Mabuse láthatatlan karmaiban.

BOROSSEBES: Kanári a viharban.

KÖRÖSBÖKÉNY: Az arany. Komédiások.

VINGA: Fekete angyalok.

Televizió

SZOMBAT, JULIUS 17.

15.30 Tenisz: Románia—NSZK.
17.30 Német nyelvü adás.
18.15 Jó estét, lányok! Jó estét, fiuk!
19.15 Hirdetések.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó. sport.
20.10 Tévé-enciklopédia.
21.00 Rajzfilm.
21.10 Zenei szórakoztató adás a Venus üdülőhelyről.
22.40 Hiradó.
22.50 A hét sportja.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: Ma, julius 17-én általában szép, meleg idő. A délutáni órákban felhőátvonulással, amikor kisebb eső, záporeső és zivatar lehetséges elektromos kisülések kiséretében. Gyenge északnyugati szél. A hőmérséklet állandósul. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10—16, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 25—30 fok.

Várható időjárás julius 18-án és 19-én: továbbra is változó idő, felhős égbolttal. Kisebb eső, záporeső és zivatar lehetséges elektromos kisülések kiséretében. Gyenge, majd kissé megélénkülő északnyugati szél. A hőmérséklet az időköz elején állandósul, majd lassan emelkedik.

Lottó

A Lottó julius 16-i huzásainak nyerőszámai:

I. 21 49 78 68 56 63 13 29 37
Nyereményalap: **532 951** lej.
II. 30 3 45 2 61 76 7
Nyereményalap: **632 943** lej.
(A közölt számok tájékoztató jellegüek.)

A televizió jövő heti műsora

VASÁRNAP, JULIUS 18.

8.30 Sport és egészség
9.00 Vasárnapi matiné gyermekeknek.
10.00 Falumüsor.
11.15 Beethoven-hangverseny — Egmont nyitány.
12.00 A haza vártáján.
12.30 Müsorismétlés a TV-nézők kérésére — A Szemenik lábánál — folklór-müsor.
13.00 Magyar nyelvü adás. Hagyomány és ittlétképesség. Márki Zoltán heti jegyzete. Az ország képekben. Aktualitások filmről — szerkesztő Kónya Anna. Kádár Kata népi balladáját előadják a csikszeredai elméleti liceum tanulói. A vaskapui épitők között. Alfred Adelmann riportja Román könnyüzene — előadó Zeitz Gabriella. A hazafias munka becsületbeli ügy. Riport a szántóföldeken és az épitőtelepeken dolgozó ifjakról. Vasile Alecsandri medalion — Szemlér Ferenc jegyzete. V. Alecsandri verseiből előad Balogh Éva, a Kolozsvári Állami Magyar Színház szinésznője. Gyermekmüsor.
14.30 Sport — A szófiai nemzetközi mütorna-verseny: a meranoi (Olaszország) vizisi-világbajnokság.
16.30 TV-vakáció — közvetités Észak-Eforiáról.
17.00 Magazin.
18.10 Az óriások földje — folytatásos film.
19.00 Folklór-müsor.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 A hét riportja — a galaci hajógyár ujabb tervei.
20.20 Olasz játékfilm — Bube szerelmese.
21.45 Román népzene.
22.00 Hiradó.
22.15 Sport.

HÉTFŐ, JULIUS 19.

18.00 A bukaresti Rapsodia együttes kórusa énekel.
18.15 Filmujdonságok és filmkritika.
18.45 Gazdasági adás.
19.15 Hirdetések.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó. Sport.
20.10 Film a faluiságok szatirájáról.
20.25 Vörös és Fekete — folytatásos film (1.).
21.10 A Körös-vidék kincsei.
21.25 Pablo Casals.
22.25 Hiradó.
22.35 Sport.

KEDD, JULIUS 20.

18.00 Hazafias versek.
18.15 Sarkcsillag — iskolai és szakmai tanácsadó.
19.15 Hirdetések.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó. Sport.
20.10 A hazát dicsőitő költő — megemlékezés Vasile Alecsandri születésének 150. évfordulója alkalmából.
21.40 TV-riport.
22.00 Rajzfilmek.
22.10 Dokumentumfilm
22.30 Örökszép dallamok — a román könnyüzene remekei (Intervizió).
22.50 Hiradó.

SZERDA, JULIUS 21.

18.00 Enciklopédia gyermekeknek.
18.25 A modern román nyelv.
18.40 Gazdasági szemle.
19.10 Pronoexpressz-huzás.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó. Sport.
20.10 A Lengyel Televizió estje.
22.45 Hiradó.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 22.

17.30 Magyar nyelvü adás. Napirenden: Kovászna megye. A jogok és kötelezettségek teljes egyenlősége. Dali Sándor jegyzet. A megye ujabb beruházásai. Filmriport. A kőpeci bányászok énekkara tömegdalokat és népdalokat ad elő. A minőségi ellenőrzés formális kérdés? Ipari ankét. A zágoni énekkar népdalokat és tömegdalokat énekel. A párt és az állam gondoskodása a munka és a harc közös hagyományairól. Szilveszter Lajosnak, a Kovászna Megyei Müvelődés- és Müvészetügyi Tanács elnökének kommentárja.
18.30 Gépkocsivezetőknek.
18.50 Mezőgazdasági adás.
19.15 Hirdetések.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó. Sport.
20.10 Egészségügyi adás.
20.25 Ankét a szinházi turnéról.
21.10 A humor antológiája.
21.35 Nemzetközi szemle.
22.20 Dorina Drăghici énekel.
22.45 Hiradó.

PÉNTEK, JULIUS 23.

17.00 Az iskolások sportja.
18.00 Otthonunk.
18.50 Gyermekeknek.
19.18 Lotto-huzás.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó. Sport.
20.10 Az akasztottak erdeje — játékfilm.
21.45 Részletek a Mamaia 1971 román könnyüzene-versenyről.
22.30 Hiradó.

SZOMBAT, JULIUS 24.

16.15 Német nyelvü adás.
18.00 Jó estét, lányok. Jó estét fiuk.
19.15 Hirdetések.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó. Sport.
20.10 Enciklopédia.
21.10 Az üldözés — a román TV folytatásos filmje.
22.00 Hiradó.
22.10 A hét sportja.
22.25 Részletek a Mamaia 1971 román könnyüzene-versenyről.

Folytatás az első oldalról

Magas képzettségü szakemberek...

keveset. Egyrészt azért, mert a szakmai orientáció ma még rapszodikusan folyik. Az osztályfőnököket nem készitik fel erre s ezért ők is csak általános magyarázatokkal szolgálhatnak — ma még hiányzik a szakmai orientáció országos rendszere — másrészt mert a vállalatok, üzemek, tudományos intézetek, a tanügyi, ifjusági és szakszervezeti szervek nem népszerüsitik megfelelő hatékonysággal a megyében, az országban lévő pályákat. Az iskolások — mivel a pályaválasztási ankétokon legtöbbször csak néhány közismert szakmát jelölnek meg, — orvosnak, lakatosnak, esztergályosnak, mérnöknek, tanárnak készülnek, s nem ismerik, nincs honnan ismerniük azt a száz és száz szakterületet, mely tárt karokkal várja őket és melyekben később el fognak helyezkedni. Ezért tartjuk figyelemre méltó kezdeményezésnek a Megyei Tanfelügyelőség, a Munkaügyi Igazgatóság, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának és a KISZ megyei bizottságának közös erőfeszitéseit, hogy üzemmonográfiákat adjanak ki a megye gazdaságában létező szakmák népszerüsitéséért.

Az április 24-én létesitett munkaközösség máris eredményesen dolgozik. Lapozgatjuk az általa kidolgozott üzemmonográfiákat, melyek részletesen leirják a különböző foglalkozási ágakat, a gyakorláshoz szükséges képességeket, az Arad megyei elhelyezkedési lehetőségeket, azokat az Arad megyei szakiskolákat, technikumokat és szakliceumokat, melyekben a szakmák elsajátithatók, sőt a monográfiák kiterjednek a felvételi vizsgák helyére és módjára és arra is, hogy milyen életfeltételeket biztositanak ezek az iskolák.

Komoly lépést jelentett e téren a textilipari pszichológiai laboratórium, melynek első eredményei biztatóak, s melyhez hasonlókat az elkövetkezendő években a többi üzemekben is létre kell hozni. Arról van szó ugyanis, hogy a szakmai orientációt tudományos alapokra helyezzük, s ez véleményünk szerint, nemcsak az iskolák, a Megyei Tanfelügyelőség vagy a KISZ-szervezet ügye, hanem végső soron minden vállalaté.

Gondoskodjunk a fiatalokról

Nem titok: a lakáskérdést még nem sikerült megoldanunk. Bár epitkezési ütemünk — s ezt mindenki tudja — igen magas, nagy erőfeszitéseket kell tennünk addig, amig a lakásproblémák teljesen megoldódnak. Egyelőre még sokhelyütt ilyen irányu gondokkal küzdenek az uj szakmunkások, pályájuk kezdetén álló fiatalok, s a munkásszállások száma sem elegendő. Ilyen irányban a jövőben lesznek épitkezések, de ugyanakkor a vállalatoknak is többet kell tenniük, nagyobb gondot kell forditaniuk a fiatalok lakás- és életkörülményeire. Ugy véljük, hogy a jövőben sorra kerülő ifjusági szállóhely-épitkezéseknél, például, a fiatalok is segithetnének, a KISZ-bizottságok ifjusági munkatáborokat szervezhetnének. Van egy másik oldala is ennek a kérdésnek. Több figyelmet kell szentelni arra is, hogy a munkaerő toborzást a vállalatok lehetőség szerint területük körzetében végezzék, hiszen, amint azt több vállalat példája mutatja, ez a munkaerő hullámzás csökkenését is eredményezi.

Nyitott kérdések

A kerekasztal-értekezleteinken felvetett gondolatainkat az illetékes szervek tanulmányozzák. Megoldásukat nyomon követjük, sorsukról a jövőben is tajékoztatjuk olvasóinkat. Lehetetlen azonban, hogy egyetlen cikk keretében mindegyikre kitérjünk, pedig számos értékes gondolat született az eszmecseréken. Lesz-e textilipari főiskola Aradon — merült fel a kérdés, hadd mondjuk el — jelenleg nincs lehetőség erre. Arra viszont igen, hogy az illetékes szervek tovább szorgalmazzák legalább azt, hogy a Iași-i Textilipari Főiskolán bizonyos számu helyet tartsanak fenn aradi fiatalok számára. Talán érdemes lenne elgondolkozni egyelőre azon, hogy a textilipar, a gépgyártóipar számára almérnöki tanszékeket hozzanak létre, hiszen ehhez megvan a fiatal szakemberigény is. Felmerült az a kérdés is, hogy nem kellene-e a megyénkben működő egyik-másik elméleti liceumunkat szakliceummá tenni? Mint ahogy azt a Megyei Tanfelügyelőségen megtudtuk, a kérdés az illetékeseket is foglalkoztatja, s az élet, fejlődő iparunk szükségletei, majd kimondják a döntő szót. Mint ahogy abban a kérdésben is, hogy a jövőben az aradi szakiskolák milyen uj osztályokat létesitsenek. A szakiskolákban oktatott mesterségek meghatározásánál rugalmasságot észleltünk, s amennyiben uj szakemberekre lesz szükség, nem ütközik akadályba, hogy azokat az aradi fiatalok Aradon sajátitsák el.

Töprengés

Mi lenne, ha, mondjuk, hetente csak egyszer tolongana a tizenévesek nepes csoportja mozijegyért? Üreszsebü forgatókönyvirók és elcsuszott palyáju rendezők görcsös fantáziája huzza be őket a moziba, ahol aztan alaposan kioktatják a nézőközönséget lövöldözésből verekedésből, gyilkossagból. Tizenéveseket emlitettem? Pardon! Középkoru férfiu ragadja meg a karomat egy vicsorgó texasi legény öles plakatja előtt! Olyan esdeklő tekintettel nézett rám, hogy szinte sajnáltam: miért is nincs jegyem, hogy eladjam neki.

Ha jól utána nézek, bizony kiderül, hogy az utóbbi időben nem volt olyan hét, amikor ne vetitettek volna filmszinhazainkban hajmeresztő és „vérpezsditő" filmeket. Sőt! Megtörtént, hogy egyetlen hét alatt kizárólag detektiv- és cowboyfilmek — bocsanat — szórakoztták az aradi közönséget. Vajon miért történt meg, hogy egy olyan filmet, mint a roman-magyar-szlovák koprodukciós Uclet-et három nap után levettek a Mureşul mozi műsorárol? Nem kell ilyesmi a közönségnek ebben a rohanó világban! — mondotta éppen egy olyan valaki nekem, akit értelmes emberkent tisztelem. De hát a filmszinházak műsorpolitikajának összeállitasaban már egy film nemzetközi tekintélye sem számit? A közönséget nem lehet nevelni? Vagy tán az olcsó, üres szorakozást biztositó, silany alkotások végképp kiszoritják a valoban jó, igényes filmeket? Vajon elég a fötötcán kiaggatott sablonreklám ahhoz, hogy a nező el is higyje, jó filmet fog látni? Miért nem gondoskodik a mozivallalat arról, hogy az üzleti reklámon túl — egy igenyes kis műsorfüzet vagy részletesebb tájékoztató ercjeig — izelitől adjon a közönségnek olyan filmekről, amelyek valóban az ember mindennapi problémait, a valóságot ábrázolják művészien? Mi lenne, ha a nézőkkel való kapcsolatot nem csak a plakat jelentené? Mi lenne, ha a detektivek, cowboyok, csillogó fogsoru verekedős sztárok, ültraértelmes nyomozók helyett olyan embereket latnank végre a vásznon, akik tesznek is valamit azért, hogy a nező értelemben, tudásban gyarapodjék? A NERETVAI CSATA cimü kitünő jugoszláv filmet miért nem tüzték műsorra a bemutató után más mozikban is? Hogy csak egy példát emlitsek... Egy nép hősiességének, hazafiságának ragyogó mementója volt és bizony a közönségsiker sem hiányzott. Ha már annyira fontos a kasszasiker. De műsorra tüzték helyette a LYUKAS DOLLART a város valamennyi mozijában... egyszer, kétszer, többször is. S akárhányszor nézem végig a mozihirdetést, egyetlen egyszer sem hiányzik onnan valami kilyukadt dollárváltozat. A tanulságot levonhatja bárki, de a közönség izlésének romlása, pontosabban RONTÁSA kinek a lelkiismeretét terheli? Mert segiteget kellene egy kicsit a műsorpolitika portáján is! Ha művészet, legyen művészet és adjon valamit az embereknek!

BERECZKI KÁROLY

EMBER

Nagyot szusszan a traktor, aztán megpihen az olajizü, párát lehelő motor. Megtorpan a mögötte cammogó kombájn is. Körnveskörül szinte „ég" a nap hevében a buzatábla aranyszőke üstöke, meg a már kopaszra nyirt tarló. Koradélután van. Ilvenkor tüzel a legföktelenebbül a nyár eszeveszett kohója...

Az arató-cséplőgép „karzatáról" szikár, csontos, amolyan elnyühetetlenül szivós fajta, özbecsavarodott ember mászik le. Belekotor a zsebébe és tempósan megindul a dohányzásra kijelölt tüzbiztos hely felé.

— Itt jön az öreg Schmelzer — mondja Vanta Mihai, a nagyperegi mezőgazdasági termelőszövetkezet elnöke. — Ő tudna igazán meselni aratásról, cséplésről.

Aztán valamivel hangosabban a közelgő idős ember felé:

— Jöjjön már, Martin bátyám!

☆

Ezerkilencszázhuszonegyet irtak. Az első nagy világégés mélyen belevájta ráncait a föld koravén ábrázatába, az emberek életébe. A kis Marci apa nélkül maradt. Édesanyja más férfi oldalán keresett menedéket, de őt, a kilencéves fiucskát Schmelzer nagyapa nem adta a mostohához. „Ne legyen árva senki házánál — mondogatta. — Elfér itt nálam a többi között". Igenám, csakhogy a sok éhes szájat be kellett tömni nap mint nap. Schmelzer nagyapának pedig talpalatnyi földje sem volt. Napszámba járt maga is asszonvostól, gyerekestől. Igy került a pöttömnyi Marci kilencesztendős fejjel a buzaföldre. Nagyapó kaszált, nagyanyó és a nagyobb lányok markot szedtek, ő meg a kötelet teritette eléjük.

Valahogy meg kellett szolgálni a betevő falatot...

☆

Amikor kissé jobban felcseperedett, maga is szedte a markot, majd később, tizenegynéhány éves korában megfogta a kasza nyelét is. Aztán kitört a második világháboru.

Schmelzer Márton portájára 1941 szeptemberében érkezett meg a félelmetes zöld behivó. Mennie kellett. Neki, aki három évtizeden keresztül életet aratott, mennie kellett oda, ahol a halál huzta könyörtelen, kiszámithatatlan kaszáját...

☆

Túlélte.

— Nem tudja azt senki, hogy milyen nagy öröm volt a nagyperegi határban, szinte sajnálta, hogy divatját multa a kasza. Ha szerét tehette, oda állt be, ahol megdúlt a gabona és nem lehetett géppel levágni. Attól félt, hogy eljön az idő, amikor nem lesz már szükség rá a betakaritásnál. De nem jött el. Mindmáig, hiszen a nvári dologidőben szükség van minden serény, tettrekész kézre. Hamarosan megértette ezt Márton bácsi is.

— A kombájn! Az egészen más. Kezdettől fogva csodáltam ezt a nagyszerü gépet. Szaporán is dolgozik, meg takarékosan is. Márpedig nekünk ez kell! A szem, minél több.

Megdörsöli a borostás állát, aztán elmosolyodik:

— Meg aztán, magának megsugom, nem olyan derék már ez a derék, amilyen valaha volt. Csak olyan toldásféle. De azért...

Ötvenkilenc esztendős. A hatvanadikat tapossa. „De azért..." Nem cserélne sok fiatallal. Különösen ilyenkor, aratás idején, nem! Ugy megfogja még a zsákot, hogy nála senki jobban.

— Most meg, amikor ilyen bőséges a termés még holtan sem maradnék otthon.

Valóban, mintha a természet is bő áldással akarná megümnepelni Márton bácsi jubileumi aratását, az ötvenediket — az aranyaratást.

KÓBOR JÓZSEF

Aranyaratás

Az volt csak az aratás! Felnőttnek érezte magát a kaszások sorában, s bár hajnaltól napestig annyira kifáradt, hogy az étel sem esett jól, alig akadt nála büszkébb legény a nagyperegi határban.

Igaz, időközben „kitanulta" a berbélymesterséget, de ki tudott abból falubelyen megélni? Péter-Pál táján otthagyott mindent, ment kaszálni, a cséplőgéphez dolgozni, megkeresni a télirevalót.

☆

Változás?

Családalapitás...

Gyermekek...

Az aratás azonban maradt. Maradt a régi. Elele kenyerétszelő, verejtékes, mégis édes ünnepe.

Számomra évek multán ismét kézbe venni a kaszát! Aratni, ha a másét is, de aratni, aratni, aratni a gabonát...

☆

Valaha nem volt egy tenyérnyi földje sem. Most, a közösben ugy érzi, hogy az övé az egész határ.

— Nem napokig arattunk mint most. A száz és száz hektáron hetekig huztuk a kaszát, de bele nem fáradtam volna. Lett is annyi gabonám osztáskor, amennyi soha életemben még nem volt — emlékezik Schmelzer Márton.

☆

Eleinte, amikor az első arató-kötőgépek megjelentek a vidékünkre, a legtöbben kétkedve fogadták a gépek hasznát. Ugy vélték, hogy a kalászos gabonafélék learatásához megfelelő lesz, de a kukoricához, napraforgóhoz, cukorrépához nem. Ma már a kukoricatáblákon is ott dolgoznak a kombájnok, a cukorrépa betakaritásához is kifejlesztettek gépeket, a napraforgó betakaritásához is készülnek a gépek.

Az emberek, mintha elbujtak volna délelőtti teendőik mögé, az utca néptelen volt. Kisebbek a ház előtti homokban játszottak, a nagyobbak az iskolában voltak, a felnőttek pedig a határban. Ott, ahol a kombájnok dolgoztak.

Ezek a gépek valóban csodálatosak. Ahogy a kalászos gabonatáblákon végigmennek, maguk mögött hagyják a szalmakazlakat, a szalmakazlak mellett pedig a szépen tisztított, zsákokba ömlő szemtermést

NEMZETKÖZI ÉLET

Közel-keleti események

A Reuter a palesztinai ellenállási mozgalom illetékes szerveire hivatkozva jelenti, hogy Sziria megtiltotta a palesztinai erőknek, hogy területéről támadásokat intézzenek Jordánia ellen.

Július 15-én éjjel elfogták és megsemmisítették azt a palesztinai kommandót, amely július 8-án rajtaütésszerű támadást intézett a Tel Aviv-től 10 kilométerre lévő Petach Tikva város ellen — jelenti a France Presse egy izraeli katonai szóvivő közlése alapján. A hat tagú kommandót valamivel éjfél előtt fogta el egy járőr, amikor Jerikótól két kilométerre északra át akart kelni a Jordán-folyón, hogy visszatérjen Jordániába.

A palesztinai ellenállási erők belrúti parancsnokságának szóvivője — a MEN, az AP, a France Presse és a Reuter hírügynökségek szerint — közölte, hogy jordániai tankegységek a tüzérség támogatásával pénteken támadást intéztek a feddainok utolsó megerősített állásai ellen, az észak-jordániai Ajloun övezetében. A szóvivő hozzátette, hogy a jordániai tüzérség rendkívül hevesen támadta a kommandók ellátási utjait és szállítóeszközeit.

A legujabb jordániai incidensek kapcsán Yasszer Arafat, a Palesztinai Felszabaditási Szervezet Végrehajtó Bizottságának elnöke megbeszélést folytatott Hafez Asszad tábornokkal, Sziria elnökével. A megbeszélést és azt a telefonbeszélgetést követően, amely Musztafa Tlassz tábornok, a sziriai hadsereg vezérkari főnöke és Waszfi Tall jordániai miniszterelnök között folyt le, sziriai katonai küldöttség érkezett Ammanba, hogy megpróbáljon közvetiteni az érdekelt felek között. A damaszkuszi rádió jelentése szerint a delegációt elkisérte Abu Zsihad, a palesztinai ellenállás képviselője. Amint Yasszer Arafat csütörtök este kijelentette, Zsihadnak nincs meghatalmazása tárgyalni az ammani hatóságokkal, mindössze azt igyekszik elérni, hogy a feddainok Szíriába szállithassák sebesültjeiket és halottaikat.

Ezzel egyidejüleg a földközi-tengeri Marsa Matruh egyiptomi helységbe érkezett egy palesztinai delegáció, amelynek tagjai Abu Ayad, az Al Fatah szervezet parancsnokságának tagja és Hayel Abdel Hamid, a szervezet kairói képviselője. A delegáció részt vesz azon a megbeszélésen, amelyet az EAK elnöke folytat a Líbiai Forradalmi Parancsnokság Tanácsának elnökével, Sziria alelnökével és a Szudáni Forradalmi Parancsnokság Tanácsának egyik tagjával. Az Al Ahram szerint a palesztinai delegáció beszámolt a jordániai helyzet legujabb fejleményeiről.

A balti országok és Észak-Európa parlamenti küldötteinek és más képviselőinek találkozójáról

Mint már közöltük, az NDK-beli Rostock közelében lévő Warnemündeban véget ért a balti országok és Észak-Európa parlamenti küldötteinek és más képviselőinek találkozója, amelyen részt vettek a Szovjetunió, a Német DK, Dánia, Finnország, Lengyelország, Svédország, Norvégia és Izland képviselői.

Amint az ADN hirügynökség közli, a részvevők határozati javaslatokat fogadtak el az európai biztonsági értekezlet összehivásának szükségességéről, a Német DK elismeréséről és a környezetvédelemmel kapcsolatos problémákról.

Az első határozat hangsulyozza, hogy a balti országok és Észak-Európa parlamenti küldöttei és más képviselői elérkezettnek látják az időt az összeurópai biztonsági értekezlet megtartására. Szükségesnek tartják az értekezlet gyakorlati előkészitésének haladéktalan megkezdését a finn kormány és más kormányok javaslatainak megfelelően. A továbbiakban üdvözlik az utóbbi időben tett javaslatokat a leszerelésre és az idegen támaszpontok felszámolására, elsősorban Európa központi részén és azokat az erőfeszitéseket, amelyek az összes nukleáris fegyverek eltiltását és megsemmisitését célozzák.

Az európai biztonság megvalósitása, valamint a balti országok és népek érdekei megkövetelik az összes európai államok közötti kapcsolatok normalizálását — mutat rá a második határozati javaslat. Ez feltételezi a Német DK elismerését a nemzetközi jogszabályoknak megfelelően és normális diplomáciai kapcsolatok létesitését az NDK-val és az NSZK-val. A tanácskozás részvevői kifejezik azt a reményüket, hogy az a reális politika, amely az NSZK részéről a Szovjetunióval és Lengyelországgal megkötött szerződés aláirásakor megnyilvánult, érvényre jut majd az NSZK és az NDK közötti kapcsolatokban is.

Az utolsó határozat kiemeli a környezetvédelmi együttmüködés szükségességét.

AZ ANGOL-MÁLTAI KAPCSOLATOKRÓL

Edward Heath brit miniszterelnök csütörtökön közölte az alsóházban, hogy ujból meghivta Dom Mintoff máltai miniszterelnököt, jöjjön Londonba és személyesen beszéljék meg a két ország közötti függő kérdéseket. Elsősorban az 1964-ben tiz évre megkötött angol—máltai védelmi és pénzügyi megállapodás esetleges felülvizsgálását.

Alec Douglas-Home külügyminiszter ugyanazon az ülésen hangsulyozta, hogy a brit kormány hajlandó miniszteri szinten is tárgyalni, hogy mindkét fél számára megfelelő egyezményre jussanak. Douglas-Home ugyanakkor emlékeztetett arra, hogy a máltai miniszterelnök még ebben a hónapban szeretne befejezni a tárgyalásokat.

A tőke világából

Az amerikai Southern Railroad és Union Pacific vasuttársaságok munkásai pénteken sztrájkba léptek, miután a munkáltatók elutasitották a munkaszabályzatok módositására és az életkörülmények javitására irányuló követeléseik teljesitését. A tárgyalások befejező szakaszában eredménytelenül vett részt John Volpe közlekedésügyi miniszter és másik öt vasuttársaság elnöke. A sztrájk kihirdetése után a munkások sztrájkőrségeket szerveztek. Charles Luna, a szakszervezet elnöke kijelentette, hogy ha néhány napon belül nem sikerül megállapodásra jutni, akkor mas vasuttársaságok dolgozói is csatlakoznak a sztrájkhoz.

A most kezdődött sztrájk az Egyesült Államok vasuti hálózatának mintegy 10 szazalékát érinti.

★

Amerikai mérnökök és tudósok bizottságot létesitettek, hogy hatékonyabban harcolhassanak a mérnökök egyre nagyobb munkanélkülisége ellen.

★

Az Arbaiderbladet ujság szerint Norvégiában nagy a hiány tanitókban és középiskolai tanárokban. Az északi tartományokban igen kényes a helyzet, mivel képesités nélküli személyek végzik a tanárok munkáját. A tanügyben dolgozó, nem képesitett személyek aránya helyenként eléri a 30—40 százalékot.

★

Az amerikai Szövetségi Tartalékok Hivatala 4,75 százalékról 5 százalékra emelte a leszámitolási kamatlábat. Ez az intézkedés ellentétben áll a kormánynak azzal a politikájával, hogy támogatja a beruházásokat a gazdasági expanzió megvalósitása céljából. A hivatal nyilatkozata szerint az intézkedés „az infláció jelentős növekedésével kapcsolatos fokozott aggodalmat tükrözi".

A Japán KP KB V. plenáris ülése

A Japán Kommunista Párt Központi Bizottsága július 13 és 15 között Tokióban megtartotta V. plenáris ülését. A plénum meghallgatta Tezuo Fuwanak, a KB Igazgatósága vezetőjének jelentését a Tanácsok Háza képviselőinek megválasztásáról, valamint a párt soron lévő feladatairól. A jelenlévők jóvahagytak egy határozatot a vietnami nép támogatásáról és egy felhivást, amely közös harcra szólit Okinawa teljes visszacsatolásáért, a japán—amerikai biztonsági szerződés felmondásáért.

Összehivták a japán parlament 66. rendkivüli ülésszakát

Tokióban összehivták a japán parlament 66. rendkivüli ülésszakát. A képviselők megvitatják a mult heti kormányátalakitás után alakult uj kabinet programjat és megválasztják a felsőház uj vezető szervét.

Tokiói politikai megfigyelők szerint a programnyilatkozat lényegében azokat a kérdéseket tagalja majd, amelyeket Szato miniszterelnök keddi sajtóértekezletén már kifejtett. Mint ismeretes, a miniszterelnök visszautasitotta azokat a hiresztelléseket, amelyek szerint Melvin Laird amerikai honvédelmi miniszter tokiói látogatásán Japán vállalta, hogy atveszi a 7. amerikai flotta feladatainak egy részét és megengedi nukleáris fegyverek elhelyezését a szigetországban. Feltehetően a miniszterelnök most a parlament előtt is kijelenti, hogy Japán nem gyárt nukleáris fegyvereket, ninesenek ilyen fegyverei és nem engedi meg nukleáris fegyverek elhelyezését területén.

Az ellenzéki pártok szerint a rendkivüli ülésszak megvitatja az Okinawa visszacsatolására vonatkozó egyezményt is.

Nixon elnök a Kinai NK-ba látogat

Az Uj Kina hirügynökség a következő közleményt hozta nyilvánosságra: Csu En-laj, az Államtanács elnöke és dr. Henry Kissinger, Nixon elnök nemzetbiztonsági tanácsosa tárgyalásokat folytatott Pekingben 1971. július 9. és 10. között.

Csu En-laj elnök tudomást szerezve Nixon elnöknek arról a kifejezett óhajáról, hogy ellátogasson a Kinai Népköztársaságba, a Kinai Népköztársaság kormánya nevében meghivta Nixon elnököt: megfelelő időpontban 1972 májusa előtt tegyen látogatást Kinában.

Nixon elnök örömmel elfogadta a meghivást.

Kina és az Egyesült Államok vezetői találkozójának az a célja, hogy módot találjanak a két ország viszonyának rendezésére és eszmecseréjét folytassanak a két felet érdeklő problémákról.

Nixon elnök az NBC televiziós társaság burbanki studiójában tett nyilatkozatában ramutatott, hogy — amint az utóbbi három évben több izben hangsulyozta —, a világon nem lehet stabil és tartós békét teremteni a Kinai Népköztársaság és annak 750 milliós népe részvétele nélkül. Ezért — mondotta — néhány területen kezdeményezéseket tettünk, hogy kitárjuk a kapukat az országaink közötti normális kapcsolatok előtt. Ebből a célból Henry Kissinger, nemzetbiztonsági tanácsosomat legutóbbi világkörüli utja során elküldtem Pekingbe, hogy megbeszéléseket folytasson Csu En-laj miniszterelnökkel. Azért határoztam el ezt a lépést — mondotta a továbbiakban Nixon elnök —, mert mélységes meggyőződésem, hogy az országok csak nyerhetnek a feszültség csökkenése, valamint az Egyesült Államok és a Kinai Népköztársaság közötti jobb kapcsolatok nyomán.

★

U Thant ENSZ-főtitkár az USA elnökének a Kinai Népköztársaságban sorra kerülő látogatásával kapcsolatosan nyilatkozatot adott ki, amelyben rámutat, hogy „ez az esemény jó előjel nemcsak a két ország kapcsolatai, hanem az Egyesült Nemzetek Szervezetének jövője szempontjából is".

A külföldi sajtóból

Vegyi háború Angolában

L' Unita

...Afrikát is elérte a vegyi háboru. Portugália régóta vegyi háborut visel gyarmatainak lakossága és a szabadságmozgalmak ellen. Angola ugyanoda került, ahova Vietnam.

Az utóbbi időben felhalmozódtak a bizonyitékok. Az ENSZ 24 tagu bizottsága iratcsomót készitett elő az ügyben. Zambia kormánya pedig ide vonatkozó dokumentumokat fog előterjeszteni a Stockholmban az ENSZ égisze alatt hamarosan sorra kerülő környezet-konferencián. Egy Londonban, július 8-án rendezett sajtóértekezleten az Angolai Felszabaditási Mozgalom és az Afrikai Egységszervezet képviselői részletekbe menően ismertették a helyzetet.

A portugálok növényirtó szereket szórnak a manióka-ültetvényekre. (A manióka a bennszülött lakosság legfőbb tápláléka.) A manióka ehető része, a gyökere, normálisan 20—25 centiméteres. A vegyszer hatására tizedrészére zsugorodik össze, élvezhetetlen, fogyasztása káros hatásu. Angol ujságiróknak is átadtak laboratóriumi kutatásra ilyen gyökereket. Két olasz filmes 1970. decemberében a kamevai nemzeti park közelében készitett filmje borzalmas képeket mutat: egy napalmtól összeégett asszony és egy gyermek, a vegyszerek következtében lombjukat vesztett fák, elpusztitott termés. A vegyszerek amerikai eredetüek, a Dow Chemical állitja elő és Tordon elnevezéssel hozza forgalomba őket. Portugáliát támogatja akcióiban a Dél-afrikai Köztársaság, két angolai légi támaszpontjáról indulnak el a lombtalanitó szerrel megrakott repülőgépek és helikopterek.

Portugália, Európa egyik legkevésbé fejlett országa költségvetésének 48—50 százalékát forditja hadviselésre a tengerentuli területeken. Ott állomásoznak összes fegyveres erői, még a NATO parancsnoksága alatt álló hadosztályai is. Az atlanti szövetség fegyvereit és felszereléseit használják a portugál gyarmatok felszabaditási mozgalmának elfojtására. Angola területének 25—30 százaléka azonban felszabadult. A portugálok nagyszabásu vegyi háborut folytatnak Rodésiával szomszédos vidékeken. Támadásaikat csakis a dél-afrikai müszaki segitség teszi lehetővé. Az angolai felszabaditási mozgalom tagjai 250 kilométert tettek meg Zambiáig, a vegyi agresszió bizonyitékait vitték magukkal, hogy a világ közvéleménye tudomást szerezzen erről és megbélyegezze a vegyi háborut.

Uruguay elnöke visszaállitotta a rendkivüli állapotot

Jorge Pacheco Areco uruguayi elnök csütörtökön ismét életbe léptette a rendkivüli biztonsági intézkedéseket, amelyeket a Nemzeti Kongresszus alig 12 órával azelőtt függesztett fel. Ezzel az intézkedésével az elnök éles ellentétbe került a törvényhozási hatalommal. A parlamenthez intézett üzenetében Areco a Tupamaro szervezet tevékenységével magyarázza a rendkivüli intézkedések visszaállitását.

A rendkivüli állapot ujrabevezetése nagy visszatetszést keltett politikai, szakszervezeti és diákkörökben. Az ellenzéki Nemzeti Párt közölte: véleménye szerint szükséges, hogy a november 28-án sorra kerülő elnökválasztások az alkotmányos személyi garanciák biztositásával menjenek végbe. Az elnöki törvényrendeletről értesülve, a mintegy félmillió dolgozót felölelő Általános Munkásszövetség közleményt adott ki, amelyben egyebek között hangsulyozza: A rendkivüli biztonsági intézkedések tényleges visszaállitása esetében a Munkásszövetség vezetősége megteszi a szükséges intézkedéseket, más szóval esetleg általános sztrájkot fog kihirdetni.

LEGFRISSEBB HÍREINK

JACQUES CHONCHOL, CHILEI FÖLDMÜVELÉSÜGYI MINISZTER KIJELENTETTE, hogy a legutóbbi földrengés következtében csaknem 20 000 falusi lakás rombadőlt. A legnagyobb kár a Santiago melletti Petorca és más községekben keletkezett. A kormány gyorshitelt nyujtott a földrengés sujtotta családoknak és ugyanakkor számos müépitészt és diákot mozgósitottak a helységek ujjáépitésére.

Az Amerikai Egyesült Államokban továbbra is élénk visszhangot kelt Dél-Vietnam Köztársasága ideiglenes forradalmi kormányának uj kezdeményezése. A New York Times leszögezi, hogy három évi tárgyalás után most első izben van kilátás a háboru befejezésére. A New York Post hangsulyozza: „Nem szeretnénk, ha öt év mulva más dokumentumok tanusitanák, milyen jelentős lehetőséget szalasztottunk el 1971 nyarán a béke megkötésére".

A MAJUS 12-ÉN VÉGZETT NÉPSZÁMLÁLÁS ADATAI SZERINT, Ausztria lakossága 7 433 809 fő. Az ország lakosainak száma az utóbbi 10 évben 5,2 százalékkal gyarapodott.

A NÉMET KP, AZ NSZK-BELI NÉMET BÉKEUNIÓ, A SZAKSZERVEZETEK és mas demokratikus szervezetek kezdeményezésére Pforzheimban hatalmas tiltakozó tüntetést rendeztek egy ujnáci gyülés ellen. A tüntetők jelszavakkal vonultak az ujnácik gyülekező helyéhez, ahol Adolf von Thadden, a Nemzeti Demokrata Párt elnöke szónokolt. A felvonulók követeléseik az összes ujfasiszta pártok és csoportosulások betiltását az NSZK-ban.

CSÜTÖRTÖK ESTE HIVATALOS LÁTOGATÁSRA Rómába érkezett Rudolf Kirschlaeger osztrák külügyminiszter — irja az Associated Press. A második világháboru óta osztrák külügyminiszter nem járt Olaszországban.

ANGELA DAVIS ISMERT SZINES BÖRU POLGÁRJOGI HARCOS védőügyvédjei kérték a kaliforniai itélőtablát, semmisitse meg a védettjük ellen emelt vádat. Az ügyvédek szerint az eddig felhozott „bizonyitékokból" nem derül ki Angela Davis bünössége.

A CHILEI KORMÁNY BEPERELTE AZ ANACONDA CÉG KÉT FIÓKVÁLLALATÁT — az Andes Cooper és a Chile Exploration észak-amerikai rézkitermelő társaságokat, amelyektől több mint 6 millió dollar kártéritést követel. Az Állambiztonsági Tanács perirata szerint a két társaság 1960 — a nemzeti pénznem leértékelése óta — 5 095 000, illetve 1 069 965 dollárral kárositotta meg az államot.

GEOFFREY RIPPON, AZ EURÓPAI KÉRDÉSEKKEL MEGBIZOTT ANGOL MINISZTER, az EGK képviselőivel folytatott tárgyalásokon részt vevő angol küldöttség vezetője nemrég érdekes kisérletet végzett. Választási körzetében, a Northhumberland grófsághoz tartozó Hexhamben „népszavazást" rendezett megkérdezve választóit, mi a véleményük Anglia közös piaci csatlakozásáról. A megkérdezettek 75 százaléka ellenezte a csatlakozást.

A Biztonsági Tanács csütörtök este 13 szavazattal és két tartózkodással (Egyesült Államok és Nagy-Britannia) elhatározta, hogy vizsgáló bizottságot küld a Szenegál és Guinea-Bissau (részben portugál fennhatóság alatti lévő terület) közötti határvidékre. A bizottság, amelyben katonai szakértők is részt vesznek, a helyszinen vizsgálja meg Szenegal panaszát, amely szerint portugál fegyveres erők aláaknázták a határvidék egy részét.

A Biztonsági Tanács elitélte a Guinea-Bissaui portugal gyarmati csapatok Szenegál elleni akcióit.

SPANYOLORSZÁG HIVATALOS KÖZLÖNYÉBEN julius 16-án megjelent az a „különtörvény", amely szerint Franco tábornok utódjaként Juan Carlos de Bourbon herceget jelölték ki. A törvény leszögezi: abban az esetben, ha Franco Spanyolország területén kivül tartózkodik vagy megbetegszik, funkcióit Juan Carlos gyakorolja.

A legutóbbi törvényrendelet kigészíti az 1967. november 10-i törvényt, amelynek értelmében Franconak a politikai életből való visszavonulása vagy elhalálozása esetén Spanyolország királya és államfője Juan Carlos herceg lesz.

Strukturális nehézségek Olaszországban

Néhány nappal ezelőtt az olasz kormány bejelentette, hogy intézkedéseket tesz a gazdasági tevékenység ösztönzésére. Az intézkedések, amelyek az elfogadásuktól számitott 60 napon belül parlamenti jóváhagyásuk utján törvényerőre emelkednének, előirányozzák hitelek nyujtását ujabb beruházásokra, a mezőgazdaság fejlesztésének támogatását, a Mezzogiornoban (az ország déli részén) müködő kisvállalatok tehermentesitését. Amikor Emilio Colombo miniszterelnök előterjesztette a középbal kormány döntéseit, kijelentette, hogy „ez még nem elegendő". Hasonló megjegyzést tett Antonio Giolitti, a költségvetés és a gazdasági program minisztere. A legilletékesebb forrásokból származó furcsának tünő kijelentés okvetlenül magyarázatra szorul...

„Az első magyarázat — irja a Corriere della Sera —, hogy az egyre válságosabb szakasz, amelyen az olasz gazdasági rendszer átmegy, nem ciklikus vagy konjukturális, hanem strukturális jellegü. Nem abból ered, hogy a termelés alapját képező mechanizmusok lassabban müködnek, például csökkent a kereslet vagy a hitelnyujtás, hanem abból, hogy hibás e mechanizmusok struktúrája". Carli, az Olasz Bank kormányzója habozás nélkül kijelentette: „1969-től kezdve az ország gazdasági rendszere sulyos sebet kapott". Egyébként a számok magukról beszélnek... Ez év első öt hónapjában 1970-hez viszonyitva 3 százalékkal csökkent az olaszországi ipari termelés. A mérleg egyensulyba hozása érdekében a kormánykörök szerint a második félévben több mint 6 százalékkal kell növelni a termelést és több mint 500 milliárd lira beruházásra van szükség.

A munkaerő termelési felhasználása tekintetében a római központi statisztikai intézet legutóbbi ankétja rámutat, hogy a nyilvántartott munkanélküliek száma az idén 566 000 fő, vagyis 28 ezerrel több, mint 1970-ben. Jellegzetes jelensége Olaszországnak az emigráció is. Az utóbbi tiz évben az olasz munkaerő valóságos népvándorlásáról beszélhetünk főleg az ország gazdaságilag elmaradt déli mezőgazdasági övezeteiből, az iparositott Észak felé, de leginkább külföldre. Csupán 1962 és 1969 között 750 000 személy távozott el az ország déli részéből munkaalkalmat keresve. Meg kell tehát emlitenünk az Olaszország északi és déli része gazdasági fejlődésében fennálló állandó egyensulyhiányt. Minthogy a nagyipar az ország északi részébe koncentrálódott és nem eszközöltek beruházásokat sem a mezőgazdaság gépesitésére, sem uj ipari övezetek létesitésére, a Mezzogiornoban fennmaradt, sőt sulyosbodott az évszázadok óta tartó áldatlan helyzet. „Az olasz társadalmi-gazdasági politika központi és uralkodó célkitüzése az Észak-Dél dualizmus megszüntetése kell hogy legyen" — jelentette ki a napokban a Mezzogiorno fejlesztésével foglalkozó uj törvény szenátusi vitája során Paulo Emilio Paviani, a Dél kérdéseivel megbizott miniszter.

Mint már jeleztük, a parlamentnek döntenie kell a gazdaság fellendítését célzó intézkedésekről, a Mezzogiornora vonatkozó uj törvényekről és más reformokról, amelyeket a dolgozók kitartóan követelnek. Megemlitjük ezek közül a lakásépitési és az orvosi ellátással kapcsolatos reformot, az adóügyi reformot, a szállitással és az egyetemi oktatással kapcsolatos reformot. Az utóbbi hónapok sztrájkhullámai, s azok az egységes szakszervezeti akciók, amelyeket a különböző politikai irányzatu három nagy szakszervezeti központ — a CGIL, a CISL és az UIL — vezet, a gazdasági-társadalmi reformok gyakorlati alkalmazását sürgeti. Jelenleg az épitőipari munkások folytatják „harci hetüket", követelve a munkahely biztositását (az épitkezési szektor azok közé tartozik, amelyben nagymértékben csökkent a beruházási) és a parlament által állandóan elodázott lakásépitési reformok alkalmazását.

Egy másik „harci hét", amelyben több mint másfélmillió mezőgazdasági munkás vett részt, követelte a mezőgazdaság korszerüsitését, az öntözések és erdősitések kiterjesztését, a Dél hatékony fejlesztését, a munkanélküliség és az emigráció csökkentését. Apuglia, Emilia, Veneto, Campagna és Umbria tartományban több százezer mezőgazdasági munkás sztrájkol, a munkaszerződések megujitását követelve. A július 18-25 közötti hétre Szicíliában is bejelentették egy revendikativ akcióhét megtartását. A több mint 200 ezer szállodaipari alkalmazott szakaszos sztrájkja ezelőtt egy héttel sikert eredményezett: kedvező megegyezés jött létre a munkáltatókkal. Juliusban revendikativ akciókat folytattak a munkahely biztositása, a munka- és életkörülmények megjavitása céljából a vasutasok, a közigazgatási alkalmazottak, a bányászok, textilipari és kikötői munkások, hogy csak néhány kategóriát emlitsünk.

Olaszországnak a kapitalista rendszere sajátos, gazdasági realitásai kifejtően sürgetik az emlitett gazdasági reformokat. Ezeknek megvalósitása azonban megfelelő ütemben megfelelő politikai irányzatot követel. Egyes gazdasági körök szerint Olaszország jelenlegi helyzete nem biztositja a kellő erőforrásokat erre a célra. Felmerül tehát egy ujabb probléma: az elsőbbrendüség kérdése — eldönteni, melyiket rendezzék hamarabb az Olaszországot foglalkoztató sulyos problémák közül.

SILVIA COMAN

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomda: 120-77. Tip I P H A.

40 168